

ΣΤΗΛΙΤΕΥΤΙΚΟΣ

ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΑΙΣΧΡΟΥΡΓΙΑΣ

Μωραίνει Κύριος οὗς βούλῃται ἀπαρέδαι. καὶ ἴδου.
 ὑπὸ τῆς θείας παρέδρου Ἰσως ἀνυποίτοις κέντροις ἐξανόμενοι
 οἱ τὰ κατὰ τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου τετρακύντες ἐμάνησαν εἰς
 ἀνεξέλεστον ἐπιτέξουν τοῦ θφετέρου κακοτεχνήματος.

καὶ ὡς ἀρχὴ μὲν θιασδέες παρεπιτέκνωσαν πρωθυστερώς
 περιφερόμενον ὑπόδειγμα τι βρικρὸν καὶ πτωχεύον τῆς
 ἀποτομονμένης ὑπ' αὐτῶν ἀπογραφῆσεως, ἀκατάλληλον μὲν δὲ
 τοσούτον ἔργον, ἐπαφίς δὲ πρὸς ἐφαίαν κρίδιν καταγνώσεως.
 εὐθὺς δὲ, δυσκόρως οἰστροχαιτούμενοι ὑπὸ βαρυδαίμονος
 ἀξαστορος, ἠπείχθησαν ἀπρωστὴ καὶ ἐπ' αὐτὴν τὴν τοιχογραφίαν,
 οὐκ ἀναμύναντες νοῦθεσίαν σαφῶς προῖδεασθεύσαν καὶ
 διδασκλήν. Τὴν τε ἄσμενον ταύτην σπουδὴν ἐπαξίως διεδέχθη
 ἔκτοτε ἀποπροσαλληγία γκετή. Ἡ γὰρ δὲ ἀκακίστουτος ζωγραφία
 ὡς συνάμω πραινέται, βαναύσῳ τινι τεχνονερίᾳ μηχανευομένη,
 τεχνητὴ δὲ ἐπιβόσκεται κατὰ διαστήματα καθυστέρησις
 πρὸς ἀποβουκόλισμόν τῶν ἀπλῶν.

καὶ παρὰ μὲν συμπαιγνία ἀμεληθῆσεται ἐξουθενισ-
 μένη. τὴν δὲ κακοεργίαν αὐτὴν ἐπικρινούμεν διὰ βραχείων,
 ἀποκηρνούμενοι τὴν περιττὴν καὶ ἀνάφεον περιεργασίαν τοῦ
 προφκνούς, προσεπιγραφάμενοι τοσούτον μόνον: ὅτι ἐκβέβηνται
 τῆς δόξης οἱ ἑαυτοὺς ἀφοσιώσαντες καὶ ἱεροὶ τῶν
 ἐρινύων ἀφορισθέντες.

Ἐς ὁ κοσφὼν τῆς ἀποταχίας, πολυιδῆς ὁ καρπὸς
 τῆς κακοτεχνίας. Ἀντόφαντων μέγα ὕδερμα, ἡ παντελής
 ὁστέρσις Πνεύματος. Οὐδὲν ἐνδεὸς ἐπιφάνεια ἀναχάμπει
 οὐδὲν, μήδ' ἐν φήματι καὶ λεπτομερεία. Οὐδέ τις τὸν
 κοινὸς συνέχει καὶ διαπνέει τὸ δόνητον. Ἀλλὰ καὶ ἐλάχιστον
 ἀπομάκρυντος ὀργανικῆς ἐνότητος, καὶ ἀνεπαίσθητον ἔτι μετοχῆς
 ἀρχεῦπον ἀξίας, ἀμοιροῦν τὸ μυστὸν προϊόν, μάτην
 οἰμαζέσθαι κενόν τι ἐξάμβλωμα καινῆς συμφυΐας, τὴν
 ἀρνητικὴν ὁμοιομορφίαν τῆς ἀνοσιότητος αὐτοδιδάχον εἰς
 ἀλλόκοτον ἐφεύρημα εἰδοποιοῦ ἐνώματος. Οὐκ ἂν γε
 ὑφίστατο τὸ παράπαν, εἴ μὴ, κρεῖττονι βουλήσει, ἄκων
 ὑπέμνε ἀκατονομαστον δυσειδίαν σχεδίων καὶ χρωμάτων ὁ
 τοῖχος πρὸς παραδειγματικὴν ἐπί τι (οὐ γὰρ διαφύσει)
 διαπόμπωσιν τῆς τερατογενέσεως.

Εὐδιάγνωστος ἡ ἀνίατος νόσος τοῦ γραφήματος.
 Ἀλλῶς ἀλλότριον τῆς γλώσσης Μεγάλῃς Παραδόσεως, ξένον
 ἐπομένως καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν ἐν εὐεΐᾳ ἀτεχνίαν, ὀδυνοῦν
 ἐξ ἄλλου καὶ λαϊκογνοῦς, ἔδω, γνησιότητος, ἀνακρέμαται
 ἐνάερον, ἀρρίστον, ἀνυπόστατον, ὑβριδικὴν συρράψαν ἀσχημάν,
 ποικίλως σχηματιζόμενον κατὰ ἀπενσημένους μμηΐους καὶ
 πάντων τῶν ἐπιχειρουμένων οἰκτερῶς ἀποπῆπτον, ἴσθην τὴν ἀπὸ
 πάσης ἀξίας καθήκοντι περιφρονροῦν, θρασυγχοίως καινοτομοῦν,
 μωραδεξίως ἀναχέχον τὰ πάτρια τῆς Φεῶς Τέχνης, κωμικὸν
 νεωτερισμὸν ἀκκιζόμενον ἐν ὑψηλοτέρᾳ συστηρίσει — θράσος
 δι' ὅλον ἄκατον καὶ δυσσεβὴ φόβῳ μεταμφιεννύμενον
 νεκρὴν πίστιν.

Κεφαλικὸν τὸ ἀνοσιούργημα.

Βαίνοντες δ' ἐπὶ τὰ καδέκαστα, ἀπὸ Θεοῦ, βέβυστον,
 ἄρχοντας. Καὶ εἰ ἀνδρότερον (ἴλαος λόγε) τῆς προσωπικῆς
 φανέρωσης τοῦ σωτῆρος υἱοῦ; ὅσοιτε ἀπὸ παιδίον τὴν εὐσεβεῖ
 ἀνδρεία ἐμφανικώτερον ἢ κατ' ἀνθρωπείαν τάξιν, ὡς ἔβρι,
 διαχάμπωντας, διεστράφη, δι' ἄγνοίαν τῶν τε ἐν αρμοσίαν
 μέτραν τῆς τέχνης καὶ τῶν προορισμῶν τοῦ Πνεύματος,
 εἰς πᾶσιν, ναυώδη ἀναφανατικὴν ἀκαθάρτισιν ἡσιμίας,
 ἀποτρόπαιαν μαρμαίνουσαν, ἰερώνη τινα, ἀκμωτέκ ἢ κατήχον
 ὑποδυόμενον, καὶ τοῦτον, μὴ δ' ὑπόμιν, φῶ, τῆς καρδίας,
 ἀμυγνῶς βλαπτόντα. Πού τὸ παλύνειν, ὑπερκόσμιον
 κάλλος τῆς τελείας ἀνθρωπότητος, τὸ γερῶς ἀνοιμωζόμενον
 ὑπὸ τῆς παναχράντου Παναχρίας δύσαν ἐπὶ τὸν Σταυρὸν;
 Πού ἡ εὐαγγελία τῆς προκλήτου θεότητος ἀπύχνωσις καὶ,
 ὅσον ἐνδοκί, ἀποσώπαισι; Πού ὁ χαρακτήρ τοῦ Θεανθρώπου,
 ὃν ὁ Πατριάρχης Γερμανὸς ὁ οὐρολογητής, τῶν προσκυτῶν
 εἰκονομορφίῶν τὰς αὐτοπικὰς καὶ παράδοξιν περιγραφὰς
 ὁροθετήσας, ἐνθερμηνέωδε εἰς λογικὸν οἶδον ἐκτυπον
 τῆς τοῦ υἱοῦ ἐπιγαίου παρουσίας; ὅτε καὶ, ἄκρον ἄκρον,
 ἡ τριπλότης εἰσοχὴ τῆς θείας πνεύσεως θεοσύλης κατὰ κράτος
 εἰς δυσόλυντα χειρονομίαν κρυφινδὸν μαχεύσεως.

Παρομοία, αὖθ' ἔλαττον, πρὸς τῆς Παρθένου Μητρὸς
 ὕβρις. Ἡ μορφή του προσώπου, συνεπικουρούσης καὶ τῆς
 ὄψης στάσεως, καίπερ περικραμένη ὑπομνήσαι δοσιμωτέραν
 ἀρχαίῳ, καταφθιγγεῖται ἐν δυσαρμόνιον κακοπαχίαν, τὰ τοῦ
 Κωνσταντινουπόλεως ἐκείνου ἐπίσης ἀμαθύνουσα, ἔκφρασιν (εἴπερ
 ἄρα ὡς ἔκφρασις μεγαλυνεόν τοῦ ἀπάρως ἀμνητόν) παραχράττουσα
 ἀντὶ τῆς παρθενικῆς κατὰ τὸ ἅμαρον τῆς ἀγνότητος, παρακόπως
 γυνωδανδριζομένην· ἀντὶ τῆς περιουσίως μεριμνητικῆς τοῦ
 Θεοῦ Τέκνου, ἄβουρον καὶ ἀβέβαιον, ἀφρόντιδα σχεδὸν ἀνησυχίαν·
 ἀντὶ τῆς ἀφειδύς ἀπρόσεκτος ἀνυπερβλήτως μεγαλυνομένης (τὴν
 κατ' ἐκλογὴν ἐρμηνεύουσαν θεϊκὴν χάριν τῆς ὑπερτάτης
 περιωπῆς), γοφοδεᾶ, ἀνοήμονα καχεξίαν ἐν μεσικαίᾳ θλίψει
 κατατυπικομένην. Πρὸς δὲ τὴν αἰσθητὴν κατασκήμασιν τῆς
 Πανδέπτου πηρωματικῆς πεμπουσίας, καὶ τῇ ἐρώσει μωκαριστικῇ,
 καὶ τῇ ἀπάτησις μόνον δι' ἀμειλίχου στυγρότητος ἀποδοθή.

Ἄλλ' ἄγε, διὰ τὸ καχεπὸν καὶ μόνον οὐ πάντῃ
 ἀνέφικτον ἀποχρύσεως τινος ἐκφάνσεως ἄκρων πνευματικῶν
 δυστροχῶν, βεῶμεν παριδόντες ἐν τῇ νῦν κατακυρῶσαι τὴν ἀξίαν
 ποιήν. Εἴ κ' κατ' ἔρδανται τὰ ἀδύνατα ἐν τῇ Μεγάλῃ
 Παράδοσει διωρεᾶ ὑψηλοτεχνίας, καὶ πρὸς αὐτὰ τὰ
 τέλεια δρατῶς. ὥστε ἐξουμέν γοῦν ὑπόβασιν ἐξ ἀδυναμίας
 τὰ δοκίμα μέντοι ὀξυψύχως μμονμένης, ἀποσκαβαχίγομεν
 δὲ ταυαίπυρον παυιδραμοδύτην ἀνεμαδύτου ἀναζητήσεως.

Τίνι πάντως τρόπον οὐκ ἀποπροπαδόμεθα τὴν
 κακοχώνιον ἔκτασιν τῶν παρθενικῶν ἄκρων ἐν χεῖρας
 κολάσεως ἀνιστηρίους (οὐγγνωστὸ Πάναγρε τῆς δικαίας

ὀρχῆς) ἀποπνεαζομένων, ἐξάρδρους καὶ παραμεμορφωμένας,
οἰδώδας αἰσχεῖ, οἷα αἰ ἑμῶν ἐν ἄβυδαι δαμόναι; οὐ
δημιουργομένη τὴν ἀναιδῶς ἀκρονεωμένην κατὰ κριτὸν
ἀγνοίαν ἐπὶ τοῦ θεοσωγῆς ἐκσωρηθέντος τύπου τῆς
ἀπικονίσσεως;

Δυσὶν ἀρχετύποις ἢ παράδοσις ἐπεσφράγισε
τὴν ἐν τοῦ Ἀγίου Ἀγίου καταστράπτουσαν ἀνεπαλήκτον
θεομητορικὴν ἐκφαστίαν, τῇ μὲν κυριτέρῃ, τῇ δ' ὑποτε-
ταγμένῃ, καὶ τοῦ μὲν πρωτοδυστέρως τὴν μέγαν κόλπον
ἀλλοιότατος, τοῦ δὲ τὴν τῆς προσκομιδῆς ἐξέραν δεινότητος.
καὶ ἡ μὲν ὑψιστέρα τῶν οὐρανῶν ἐνδρόσι καὶ ἐν
κόλποις νηποκρατοῦσα δεδιγέται ἐνδὸν καὶ ἐνδὸν ὑπὸ
τῶν ἀρχαγγέλων, τὴν τῆς τοῦ Θεοῦ Μητρός βασιλείαν
δόξαν ἀπόρριπτον καταυγάζουσα μεγαλῶς διατρανονμένην
ὡς πάντων τῶν θείων ταγμάτων καὶ συμπαύσεως τῆς
δημονρχίας ὑπερανέχουσαν. Τῆς δὲ Πλατυτέρας ἢ
παράδοσις, ἄδρους αὖτε, τὰς χεῖρας ὑπερανάητοι
ἐκαστέρωδε, δευτικὸν ἅμα καὶ πῶς προστατευτικὸν
ἐξιδιδάσκουσα τὸν χαρακτήρα, τοῦ Δημονερχικοῦ Γότον
ἐν τροχῷ (ἢ τοι "στηθαίῳ") ἔμπροσθεν
τιθηνουμένου.

Τῶν δύο τούτων κανονικῶν τύπων ὁ δύσκληρος
χρῆσις τὸ μὲν ἀκραιφνέστερον, καὶ διὰ μεγαλόσχημον
ναὸν ἀρμοδιώτερον, ἀπηξίωσε τῆς φυσικῆς
πρωτοκαθεδρίας, κατὰ δὲ τὸν δευτερευότερον

ἡτοχάσας ἠδείχσεν, κακοεργήσας μὲν ἀνεξιλάσας, ὡς
 προερέχθη, ἐν τῇ τῶν θείων ὁψων ἐκφράσει, τὴν 2' ἀποφράδα
 ἐνοχίῃ τῆς δυσπραχοῦς χειρὸς διαφερόντως τίσας περὶ
 αὐτῶν (ὡ βεμπῆς Δίκης ἀπαράλλακτος ἀκρίβεια) τὴν
 τῶν ἁγιοτάτων χειρῶν ἀπεικασίαν, ἄλλα τε ἁμαρτιῶν
 μέγιστα, ἐπιπροσδέτως δὲ (ὅπερ καὶ ἀηδέστατον, ἐπεὶ
 πρὸς τῇ διγυδρανίᾳ ἀθαψέως καταβοῇ κακεπίνοισιν)
 ἀηδὲς δυσώρημα τεράστιον μάτην προσεπκομφωδάμενος.

Ἀπεμπολήσας γὰρ (ὡς οἶδεν οἷοις κρίμασιν)
 τὸν συμβολικὸν τροχόν, ἄξοπον κατασκευάσας μηχανὴν
 συγκαταστάσας τοῦ Χριστοῦ, ἡμιτόμον ὄρκιον προδέσας
 αὐτὸν ἐν λαμπαρυδαίνῃ ἐποδοχῇ, ἀνερείστω τῷτῃ, πλὴν
 εἰ μὴ ὅτι ἄγνωστος ἀραβογενὴς λαβὴ ἀνυψοῦται
 ὅπως τὸν τρόπον ἀπεργασμένως ἀναδίστημέτ' ἀναρτήσας,
 προσμαχτυγόμεντ' δὴπὺν ἐπὶ τοῦ μητρικοῦ ἱματίου.
 Ἐπεὶ μὲν τὸν τεκνοφόρον ὄλκας τῶν ἐν τοῖς ἀντίποσι
 γῆιν ὠραματίζῃ ὁ ἄνθρωπος, ἢ τὰς ἐπιχαστείας καὶ
 κατὰ νῦτον ἀναδέσας βρεφῶν, ἔργα ἀνάγκης ἀμίμητα, ἴσως
 ἐρήσας;

Τίνα ὑπερβολὴν κατέχει τὸ ποιήσας ἐμπαιγμοῦ
 τῶν πατέρων; Ὁ ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ἄλλοις τὸ συμβολικόν
 παρὰ τὸ φυσικώτερον διαφθεύρας, ὁ τὸν
 προαμνησθέντα πραγματικὸν αὐτοακουσμένον ἀπεργασθείς,
 ὁ ἔργῳ οὐδὲν μὲν τὴν συναφὴν τοῦ Χριστοῦ ἀπαυτῶν,
 προδήκην δὲ συρράπτων ἀνεξιχνίαστον, καὶ ἐπ' αὐτῇ
 ἀνάπτην, ὅπως ἀπὸντα κάτωθεν μέσης, προτομῆς

δίκην τὸν σεαρκωμένον λόγον εἰδωλοποιῶν, λοιπὰ δὲ
οὕτως ἀνίερον δυσστηχανίην δ' τάλας.

Ποῦ προβλέψεται καὶ οὐκ ἀθυρήσει, ὀφρυάγων
μὲν ἐπὶ τοῖς κουφονουστέροις, μηνίων δ' ἐπὶ τοῖς μέσοι
βελυγμάσιν; Πράδινον, καὶ τοῦτο παρὰ φύσιν ἀετρεπές,
τὸ ἐνδύμα τοῦ Ἰησοῦ ἀπὸ τοῦ πρέποτος μεγαλοπρεποῦς
χρυσεύδρον. Θάλασσον, σκοτεινόν, ἀφεγγές τὸ χρῶμα τῆς
θεωρητορικῆς ἐσθῆτος, ζωηρὸς μέλας τοι, ἐρρυπωμένον,
βορβορώδες, ἱγὺς ἀηδῶς. Ἄσπρα ἐρυδήματα λαμυρίας
καταμαίνουσι τὰς θύλας παρειάς. Χρήσις τῶν φώτων
ἀμαθεστάτη ἀδλίως παραχρηρίζη ἀμφοτέρω, τὸν τε γάρον
κανόνα τῆς ἀγιογραφίας καὶ τὴν πραγματωδεοζέαν
κλαδικὴν σοφίαν. Καταργεῖται ἡ ἀγία φωταγωγία περὶ
τὴν ἀνάσσαν κεφαλὴν τῆς Παναχίου, ἀτίμως ἀναχνομένη
καὶ συμφορομένη πρὸς ἀσχροχρῶμόν τινα καπνώδη
ἀτμοσφαιρικότητα, φανταστικὴν καὶ ἔκλυτον, ἀπειρον
τὸν γραφεῖα καταχρέμουσα τῆς τοῦ φωτὸς οὐσίας καὶ
δηλώσεως καὶ τῶν τῆς τέχνης ὄραν, τῆς τε τῶν μεθόδων
ἰδιότητος.

Οὐδ' οὕτως, φεῦ, πῆχτικαμεν τῆς κακοτέχνου
ἀμορφίας τὸν ἀβυσσαλέον πνυμένον. Ὑπὸ τετραμήνην
γὰρ, φρικωδῶς κομβὸν Παναχίαν τυποῦται θεία ἐν
βαλάντης τοῦ πρώην ἀναμίσκων ἄσπεως τῶν Πατρῶν. Καὶ
ἡ μὲν τῆς οἴης συνθέσεως ὀξέτριος ἀδαημοσύνη
διαστρεβλοῖ τὸ κραταῖον σύμβολον τῆς τὸν Θεὸν
ἑξὸν ἐγκολπονμένης θείας Μητρὸς εἰς φάσμα ἑκαταπῶν

ἀπειρητικῶς ἐπικαθήμενον, ἐπικολλώμενον ἀκριβέστερον, ἐπὶ
 ὁπλισμαίας πύργου, πηγνυμένην ὁσονὶ ἐπισυνῆ ἀναθυμιάδιν,
 Ἐμπουσαν τινι μορμωνώδῃ καὶ λαμψάν καὶ ἀνενεχθόν
 ποιήν. Ἡ δὲ ἀδιάκριτος ἀνικάνως συνονθύλευσις
 ἐξεροκλήται, ἕως ἐξομοιουμένη ὑπὸ διδερντον χιτῶνα
 ῥοπεδωτικῆς ἀποτυχίας, προδίδεται καὶ ἐν τούτῳ διὰ τοῦ
 κίβδητικοῦ πολυκασμοῦ τῆς εἰκόνος, τῆς μὲν οἰκιστικῆς
 πικραστάσεως κατωχμαστικῆς λαλικοτροπιδεύσεως ὑπὸ πραγματικῶν
 ἀνόητων, τοῦ δὲ βάθους περὶ τὰς μαρφὰς νεωτερικῶν
 ἱνδαλμα ἐπιστημονικῆς, τὸ λεγόμενον, φαντασίας μᾶλλον
 ἢ σεμνὸν ὁρησιωτικὸν εἰκονογράφημα ἐνθυκνύντως. Τί δὲ
 δεῦρ πείονα λήθην τεκμηρίον ἀψευδέστατον αὐτοπτούντες;
 Αὕτη γὰρ οὖν ἡ πτωχοχολία μυστήριον, οὐαί, ἐπτασφράγιστον
 ἀριδῆως ἐξομοιογεῖται ἀχαλινώτως ἀμφιλοχούδα, καὶ ἐν
 μὲν τῷ ἱμασίῳ τῆς Παναγίας τὴν ὑποειδέσμενον σχηματο-
 ποιούμεν, ἐν δὲ τῷ τοῦ Χριστοῦ φυσικώτερον ἐλευθεριάζοντα
 — κατὰ πρόθεσιν θείαιως ἀμφω καὶ ἄπουν, μηχανικὴν
 μίμησιν διαφόρων προσώπων, κατὰ δ' ἐκτελέσειν ἄκρως
 ἀπρακτα ἐν αὐτῇ ἀβυσσεύει.

Ἀλλὰ τὸ χαλεπώτατον: πόθεν ἡ παρεξέφρασις τῆς
 πύργου ἐπὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ὑπερφρεοῦς θεομορφικοῦ
 κύδους; Ἄκυρον καὶ ἀνόσιον τὸ ἱερόθυτον σόφισμα.
 Πῶς, ὦ τῆς βαρυπενδοῦς θεωλαβείας, τὴν Ὑψηλοτέραν,
 τὴν Πλατυτέρα τῶν οὐρανῶν, τὴν τιμιωτέρα τῶν
 νοερῶν οὐσιῶν, τὴν ὑπὸ τῶν ἀρχαγγέλων πρεσβωσμένην,
 τὴν τοῦ κόσμου Δέσποιναν ἀνενδοιάστως καταδεσμεύετε,

ἐν αὐτῇ τῇ πρωτογενεῖ αὐτῆς, ἐπὶ αὐτὴν ἐπιπροσέειν ἔρκους
 ἀμαρτανῶν συναγματοῦ; Καὶ πῶς τὴν παρρησίαν τοῦ
 Πρωτοκλήτου ὡμῶς ἀδεύει ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ Ναῶ,
 ἐν αὐτῇ τῇ τοῦ καλλινίκου μαρτυρίᾳ; Συνεπικτείνεταί
 ἄρα γε ἢ ἐν κόσμῳ Ἀχέρους οἰκισμῷ τινὶ ἀνθρωπείῳ, μηδὲ
 τούτῳ ἀνακαταρθεῖν εἰκαστικῶς, οὐδὲ προσήκοντι τῇ Θεοτόκῃ
 δι' ἰσχυρὸν λόγον δόγματος, καπνὸς ἢ ἱεῶς ἱστορίας, ὅτε καὶ
 πρέποντος πράγματος ἢ παρὰ δόξαις δυσσταλείδα παραση-
 μαζήσεται πρὸς τὰ θεῖα μετέδῃ; Εἰσχωρεῖ τοίνυν (ἡμᾶς
 λέγουσιν μετ' ἀποστροφῆς τὸ ὑφ' ἡμῶν ἔργῳ πιστευόμενον)
 ὁδοκαρπὸς βίος ευφραντοσύνης εἰς τὸ φρικτὸν δυσδιαστήριον,
 βῆμα πάντῃ ἄβατον τῇ κοσμικῇ φρονήματι, καὶ τεχνημένης
 τῆς ἀρρήτου ἱεροπραξίας συνωρίσκοιται τὰ βδελύγματα τῆς
 Βαβυλῶνος μετὰ τῶν μυστηρίων τῆς Ἄνω Ἱεροσολήμης εἰς
 κοινωπὴν ἀχίλῃ; Τίνος συγχωρήσεως ἐπὶ ἡμῶν ἐν χάριτι
 Θεοῦ τοῦ ζῶντος, εἴπερ τὸ ἐφ' ἡμῖν ἀνατρεπέτε (κατὰ
 δὴ διὰ δόξιν γιγνῶν, δι' ἀδυναμίαν ἀνῆλυσται) τὴν τοῦ
 Πνεύματος τάξιν, ἄχαριν χάριν χαριζόμενοι τῇ καιρικῇ
 Μωρίᾳ, οὐκὶ ταῖς Πατρίσι· ὁ γὰρ εὐσεβὴς λαὸς
 μωδάζεταί τοις προαγωγῶν τῶν χαματυπίων αὐτοῦ
 ἐκπαρνεύσεων.

Σημεῖον, ἐπὶ τέλους, μέγα τῆς Θεῆς κατανάγκης
 διατρεφούσας εἰς τὴν παχαμναίαν συνοδοιπορίαν δυσνοίας
 περὶ τὴν βόλησιν καὶ ἀπειροκάχου ἀστοχίας κατὰ τὴν
 διεξόδου καὶ ἀπεργασίαν τῶν κακορμητιῶν, καθ' ὅσον
 καὶ ἐπὶ προκειμένῳ. Θεωροῦντες ἀπαιδευσίᾳ τυφλοὶ ὡς
 πρὸς τὸν συμβολικὸν τρόπον διαγραφῆς τοῦ φυσικοῦ

καὶ τεχνητοῦ περιβάλλοντος τῶν μορφῶν. Τὸ γὰρ ὃν ἐν εὐαίῳ
ἐλληνιστὶ ἐξαναμάσσεται κατὰ τοὺς συμβαίοντας αὐτοῦ
χαρακτήρας εἰ τῶν πραγμάτων, τὰ δὲ λοιπὰ φαινόμενα απο-
στρακίζονται ὡς συμβεβηκότα· οὕτως τῆς τε ἀρχαίας
ἐφέσεως πρὸς οὐσίαν πληρουμένης, τῆς τε ὀρθοφύξου ἀνάγκης
καθάρσεως τηρουμένης.

Ἀπαράδεκτα μέντοι τὰ ψευδομνηστικά ὄρη· καὶ
πῶς δὴ τὰ δυνατόν τὸν καὶ ἄπας εἴς τε θαμβήσαντα τὰς
μεγαλειότητας τῆς ἐλλάδος γῆς ἐξορκίσαι ἀποκῆσαι ἔκτρωμα
οἷον τὸ διαπυρμένον ὑπὸ τῆς εἰκόνης; Ἀποτρόπαιον τὸ
φωτογραφικοῦ πανόραμα τῆς πόλεως· καὶ διὰ τί ἔδει
διακηρυχθῆναι τὸν ἰσορροπούμενον Ναὸν ἀρχιτεκτονικῶς ὑπὲρ
τὴν ἀλήθειαν; Γελοῖα ὡσαύτως τὰ ἀγνῶστα ἢ τῷ λιμένι,
φορικὴν μᾶλλον βλακοποτροκαινοουργίαν κομπάζοντα ἢ κίβδηλον
ταπεινοφροσύνην. Ἐπὶ τῶν μὲν πρώτων τὸ πετρῶδες
κανονικῶς τυποῦται, συνελημμένης τῆς ἀποκαυπτικῆς
λεῖψωμενείας μετὰ τῆς ὀλικῆς ἐμφανίσεως. Τῆς δὲ δευτέρας
τὸ μέγα φερόν τὸ ἀποστολικὸν Προστάτον μετὰ τὸν παναγοῦς
φρέατος καὶ, ἄνω, τοῦ φρονερίου ἢ καθολικὴν διακράμωσιν
ἀποδίδουν τὰ ἀρκούντα οὐσιώδη ἰδιώματα. Μόνον δ' αὖτε
δικαίως ἐναθρονοῦνται ἐπὶ μέγιστον θαλασσίᾳ ἐμπορίᾳ ἢ
δι' ἰδιαιτέραν καὶ αξιομνημόνευτον πύργον ἀνθρωποποιήτην
καλλονὴν, φάρος τε καὶ λιμὴν ἐχώρουν ἄν, θείων πάντως
μεγίστων ὁκάδων, καὶ ἐκκεῖς, ἀντιστοίχως, οἰκοδομαί.

Ἄλλ' ἢ καταφορὰ τῆς δυσνοίας οὐχ ἴσεται·
 ἀπόκοπος οὐδὰ, ἀνάστατα ποιεῖ ἅπαντα, καὶ θνητὴν
 κατὰ τὴν κυρίαν οἶδον, παροχετεύεται εἰς ἄλλην καὶ ἄλλην
 αἰεὶ διακλάδωσιν, ὠνούχον γονιμότητα σαρδωνιάζουσα.
 Χρὴ οὖν μετὰ τοσαύτην κακοδαιμονίαν ἐνδιατεῖσθαι
 περὶ τὴν θείαν λειτουργίαν καὶ τὸ προφητικὸν ἡμικύκλιον;
 Δείγματος χάριν δακτυλοδαχθέντων ἢ ἀποτρικῆ μοχθηρίας
 τοῦ Μωϋσεύς (οὐ μισοπαλὸν οὐδ' ὀλιγοχρυνόν, ὑπερφρονουμένης ἐν
 πᾶσιν τῆς παραδόσεως), ἢ τε ἡζυγιάζουσα μαλακία τῶν
 σοφομένων.

Τί δὲ εἴπωμεν περὶ τῶν τῆς ἀναλήψεως ἀλλοκότων
 δένδρων; Οὐκ ἐν κορωνίδι διασαλπύξομεν τὴν δι' ὅσον
 σφαίαν γεωγραφικὴν κακοτεχνίαν; Ἐκεδισμὸς ἐξειρηνῆς
 ἐμπληξίας παράγει κεφαλὰς ἀνοικίας τοῖς σώμασι, πόδας
 ἀπὸ ὠμῶν βλαστάνοντας, κνήμας ἐγκύμονας ἀέρος, μέλη
 δυσμορφα, δυσαναλόγως συμπεπλημένα, φρικαεῶς διεστραμμένα
 εἰς συστάσεις ἑμπροσθεν παραγενέσεως.

Καὶ μὴν τὴν ἀπουσίαν τοῦ Πνεύματος ἐναρρέοντα
 φαίνει ἀνδρὸς ἑλπίς καθαρότητος περὶ τε ψυχρὴν, χεῶμα
 καὶ σύνθεσιν. Φῶς γὰρ Ἑσπεῖο τὴν διαύρειαν καὶ τὸ
 εὐζκινὲς φύσει στέφει, καὶ χάριτι περιποιεῖ τοῖς ἀξίοις.
 Ἐστερηθεὶς δὲ τοῦ τῆς θυρεῶν κατασκοπῆ νοῦν ἀμβλυώτεροντα
 καὶ ἀπαστὰ χεῖρα πλαγιομένον.

Γραμμὴ οὖν ἄρεται πολλὰ, ἐσφαγμένη καὶ
 συμπεχυμένη, τῆς δρῆς καὶ κυρίας ἀποχοῦσα, πακείᾳ πως
 οἷα διαφόρων ἀκραιφνῶν γραμμῶν ἀνύματα τμήματα

συναπτόμενα καὶ δυσωρεώμενα. Χρῶμα ἐντείνεται πᾶντι
 πινυρὸν, ἰσχυρὸν, τετραγωνικόν, τὸ Παλαιόφρον ἀναπτυσσόμενον
 αὐτὸ ἰσχυρὸν ἀπομαρτυρῶν ἐν ἄκρον, ὑδαρὴν ῥυτίον, ὥστε καὶ
 τὴν βαδύκην λαμπρότητα τῆς κρητικῆς, τὸ ἐπὶ κλην, ἐπορῆς
 εἴπερ προηρῶτο, κατεπύοντιν ἂν ἐν ἀδελφότητι γόφον.
 Σύνθεσις παραφροσύνης ἀβελειᾶ, ἐπιστενυμένη, σεσθημένη
 καὶ ἀσφαδής.

Καὶ τὸ μὲν γυναικῆς, δηλωτικὸν ἐπὶ καρὸν τάσεως
 ὄν, κατὰ τὴν ἐξάρθρον ἐπιπύοντις. Τὸ δὲ σκεπτόν, ἀπὸ
 σφαιρικῆς πρὸς δυνάμειν τραχέος ὕψους, διαδελύσσεται
 εἰς ἐμβρόντητον, παράφρον ἰσχυρογυνῆαν. Τὸ μέντοι παράπαν
 αἰσθρὸν προβιάζεται ἐν ὑπομαρτυρῶν (οἶμοι τῆς σκοποδινίας)
 ὁρθοδοξίας.

Συνεχόμενα δ' αὖτε: παρὶς ὁ στέγιος ἐργάτης τὰ
 ἀριστοτέλεια παραχρῆσται ἀποτυχάνων ἐν τὰς ἀντιπάλους κακότητας
 δυσεπιλογάμων ἀφόρητον σύγκρουσιν συμβολικῶν καὶ φυσικῶν,
 κλασικῶν καὶ νεωτερικῶν, ἐννευρίας καὶ λαϊκισμοῦ, πλείους
 ἐπανηλυθείσης τῆς κακογῆλου ροπῆς πρὸς δυσπραγματισμὸν
 διαδίκην, πανταχοῦ τε καταφρονησιμότητος ἐκφύλου δρεξίως
 ἐπὶ παραμυρφῶν τὴν ὅλην παράστασιν ἐξαδελιούσης,
 κυριάρχον τε τυραννεύσεως τῆς δι' ἀστέροβλητον ἐρήμωσιν
 ἐν αὐτῇ, τῇ φρονίᾳ τῶν παραδεδομένων παρακλονήσεται
 προσποιήσεως καὶ εἰσεχθίας. Καὶ τὸ κεφάλαιον, ὡς
 ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου προαπεφνήναμεν: ἄνευ Πνεύματος τὸ
 γυναικῆμα, καινοτομοῦν μὲν κρητικῇ τῇ πεποιθήσει,
 ἐξ ἀτολμίας δὲ ἰδιωφελούς μηρυκάρον τὰ πάτρια, δι' ἄνοιαν

μὴν ἐρεβύθη ἐκλὸς παλαιῶν τε καὶ νέων κατασκευασάντων, τὰς
οἰκίας ἀποπτύσεις πάντων ὧν ἐπεδύμηκεν συλήθην χάνει.
Ἄρα τὸ ἔργον.

Τοιοῦτον καὶ τοιοῦτον τὸ ἁμάρτημα τῶν κατασκευασάντων.
Τοιαύτη καὶ τοσαύτη τῶν προχεινάντων ἢ διὰ ὀλιγωρίας.
Τοιοῦτος καὶ τοιοῦτος ὁ ὄγκος τοῦ κατασκευηθέντος.

Τὸ βεβύητον ματαιοποίημα κατασφραγίσθη, ἅμα
δυσήψα, ὑπὸ τῶν φρικτῶν Θεῶν τοῦ Ἁγίου Τετρακοντα-
ἑτάματος, οὕτως ἀφρόνως τὸ ἄκραντον περιβόλαιον καταπύωσεν,
εἰς μοῖραν ἀναθέματος. Ἦδη, νεκρῷ περὶ ὅτι, ἐπαιωρεῖται
ἄφρον, μετὰ τὴν ἐξ ἀμάξης ἐξόρκησιν, τὸ ἀδυσώπητον τέλος:
ἢ δι' ἀποτοιχίσαι ἀντιπεξία.